

Maden Kanunu Kapsamında II (A) Ve II (C) Ruhsatlar

II (a) ve II (c) ruhsatlar inşaat ve yapı sektörü için hayati önemde olan ham maddeleri içermektedir. İnşaat ve yapı sektörünün ülkemiz için lokomotif sektör olduğu düşünüldüğünde bahsi geçen ruhsat gruplarının önemi daha iyi anlaşılacaktır. Bu çalışmamızda II (a) ve II (c) ruhsatlar açısından 6592 S.K. değişikliği sonrasında oluşan hukuki durum ana hatları ile değerlendirilecektir.

1-) 3213 sayılı Maden Kanununda yapılan köklü değişiklik (6592 S.K.) ile II (a) grubunda değişikliğe gidilmiş, maddeye II (c) grubu oluşturularak ek yapılmıştır. Değişiklik sonra gruplar şu şekilde düzenlemiştir;

- II (a) : Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayalardan agrega, hazır beton ve asfalt yapılarak kullanılan kayalar,
- II (c) : Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayalardan entegre çimento, kireç ve kalsit öğütme tesisinde kullanılan kayalar,

Bakanlar Kurulu tasarısında yer almayan değişiklik TBMM aşamasında sürece dahil edilmiştir. İdarece değişiklik ile günümüz teknolojik gelişmelerine ve sektör ihtiyaçlarına cevap verilmek istendiği savunulmuştur.

2-) Kanunun 9. Maddesine göre ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretilen maden miktarı için devlet hakkının %50'si alınmamaktadır. Ancak kanun değişikliği ile eklenen hükümle II (a) ve II (c) ruhsatların lehe hükümden yararlanamayacağı öngörülmüştür.

3-) Kanun değişikliği öncesinde %4 olan devlet hakkı korunmuştur. Herhangi bir artırma veya eksiltme yapılmamıştır.

4-) Kanun değişikliği ile II (b) ve IV grup dışında ilk müracaat sistemi tamamen terkedilmiş, ihale sistemi asıl hale getirilmiştir. Bu kapsamda II (a) ve II (c) ruhsatlara ancak MİGEM'in açacağı ihale ile sahip olunacaktır.

5-) İhale kazanılması ve bedelin yatırılmasından itibaren iki ay içinde yetkilendirilmiş tüzel kişilerce maden mühendisinin sorumluluğunda hazırlanmış işletme projesi ile projenin uygulanabilirliğine ilişkin mali yeterlilik belgeleri ve ruhsat taban bedelinin yatırılması halinde MİGEM'in talebi değerlendirmeye alacağı ve uygun görülmesi ruhsatın düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. Ancak hükmün lafzından MİGEM'in takdir yetkisinin varlığına ilişkin sonuca ulaşılmaktadır. Hükmün bahsi geçen evrakların sunulması ile birlikte ruhsat hakkının doğacağına ilişkin net ibarelerle kaleme alınması yatırımcı açısından daha yerinde olurdu. MİGEM'in talebi kabul etmesi ile birlikte doğrudan işletme ruhsatı düzenlenmekte, ruhsat alanı maksimum 100 hektarı olmaktadır.

6-) Ruhsatların süresi on yıldan az olmamak üzere projenin içeriğine göre MİGEM tarafından belirlenmektedir. Toplam ruhsat süresi 40 yılı geçmemektedir. Ancak kırk yıldan sonra süre uzatımlarına BAKAN karar verebilmektedir.

7-) Kanun değişikliği ile II (a) grubu açısından MİGEM'in görüşü alınarak Valilik kararı ile maden bölgeleri oluşturulması öngörölmüş, herhangi bir şekilde kısıtlanan ruhsatların mevcut rezervleri dikkate alınarak oluşturulan maden bölgelerine taşınması öngörölmüştür. Taşıma işlemlerinde öncelikle ruhsat sahibini rızası aranacak rıza olması halinde MİGEM kararı ile işlem yapılacak aksi halde KURUL kararı ile işlem yapılacaktır. Taşıma işlemlerinde kazanılmış hakların korunması ve taşıma masraflarının ödenmesi öngörölmüştür.

8-) Kanun değişikliği ile II (a) ruhsat sahiplerinin proje ile başvurusu II(b) ve II (c) ruhsatlara geçiş yapılabilmesi imkanı getirilmiştir.

9-) Kanun değişikliği ile 100 hektardan büyük kalsit, kalker, ve dolomit ruhsat sahalarının MİGEM tarafından incelenerek uygun bulunan görünür ve muhtemel rezerv alanlarına proje ile talepte bulunulması halinde, 100 hektarlık alanlar halinde II (a) grubu ruhsat düzenlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

10-) Kanun sonrası ana hatlar bu olmaklar birlikte esas tablonun yönetmelik sonrasında ortaya çıkacağı şüphesizdir.